

ĒFĒSUS

E Pöl to kiun voh o taana' kiun, e' he te' non Room pa nohnoh. O pöh kiun ne' to va nö manuh pa napan va po vaman to te' ne pa vöön vëh Ēfësus, ko meh ne' to va nö manuh pa napan va pa vöön vëh Filipaë, ko vakön ne' to vanö manuh pa napan va pa vöön vëh Kolosi, ko vataana' ne' to nö manuh pe Pilimon. E' to kiun ke ra napan va Ēfësus o kiun vëh, pan ee se ëh momoaaan voh ko vahik po', ka napan va po vaman to te' ne pa ma meh vöön pah ëh po'.

A Ēfësus voh a vöön apuh pare' te' non manih pa muhin va Esia'. A napan poë varih to te' voh ne nën, to te' voh ne o iu apuh va pa öt a ma moeh tah peo, pare he' voh i rea pe sosoenën vapikpiuk nee to poka' ne e Atemis. E' to te' me voh non a iuun hinhin pe Atemis a pah vih manih Ēfësus (Aposol 19:17)

Manih pa vapöök vavih pe Pöl, e' to he' a soe nën manih po Jiu' po Poen Apaapo (Aposol 18:18-21). Ka manih pa vaköön vavih pe', ne' to nö Ēfësus ko te' non nën po kukön kirismas pa vavaasis a napan, (Aposol 19). A nap peo va Ēfësus to hikta te' ne pan ee ro Jiu', ivëhkëk, e' to te' non a ma pah to Jiu' to te' va'peh me ne raoe. E Pöl to vavaasis non raoe pan, manih pe Kristo o Jiu' me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu' to vatös e ne, ivëh, ka kuru no a napan kurus to te' vatös e ne me e Kristo po paeoh o kum. E Pöl to he' me a soe vapipino' va po kum pe Kristo pa kukön a tah. Ea a sionin e Ieesu', ke e', e susun pea. Me ea to te' va e no manih pa iuun pe Sosoenën, ke Ieesu' koman e' o toon vatopnin in a iuun pamëh. E Pöl to he' me a meh soe vapipino' pe' vamanih pan, o kum pe Kristo to te' va e non manih pe köövo pe'.

A ma kiun varih to tatakı va ne manih pan.

A potan avih pe Pöl, 1:1-2

A soe va po iu pe SosoenĚn me a vatös pea me e Kristo,
1:3-23; 2:1-22; 3:1-21

E' to vih non pa ö no a napan va po vaman se te' me ne
o pöh kokoman, 4:1-16

E' to vih non pa ö no a napan va po vaman se soe vakoe
a ma hanan va pa popoen, 4:17-32; 5:1-20

E' to vih non pa ö no a napan va po vaman se he' i rea
manih pa ma meh te' va po vaman me a taate' iu te',
5:21-33; 6:1-10

Manih po kıkis pe Kristo, a napan va po vaman se onoah
ee pe susun po ora' hat me o kum pe', 6:11-20

A soe ataaton pe Pöl, 6:21-24

¹ Eö' e Pöl e aposol pe Ieesu' Kristo. Ko iu koman pe SosoenĚn kö' tavus aposol. Eö' to vanö ka nös neöm a napan pe SosoenĚn varih to te' nem pa vöön va ĘfĚsus o kiun va'ih. Suk eöm to vatös me voh e Ieesu' Kristo, paröm vavatet vakis nem eah sih.

² Eö' to hin e SosoenĚn Tamaara, ke Sunön pea Ieesu' Kristo, pan ee se ururuan a neöm, pare nok a ma kokoman peöm köm te' me nem a taate' moomo.

Manih Pe Ieesu' Kristo, Ne SosoenĚn Se He' A Ra A Ma Moeh Tah Vihvih Va Pa Vöön Va Kin

³ Ea se kë rakah no a ěhnan e Tamaara SosoenĚn. E' me e Taman e Sunön pea Ieesu' Kristo. Manih po vatös pea ke Ieesu', ne SosoenĚn koman to he' koe ka ra a ma moeh tah vihvih va pa vöön va kin nĚn. ⁴ O poen ne SosoenĚn to me' avoe' voh e non pa nok o oeh vĚh, e' to kon voh en pea se vatös me no e Ieesu' Kristo, para tavus o te' vivihan, para hikta te' me no ta hat manih po epep pe SosoenĚn. ⁵ Suk ataeah, moaan voh no a taate' kamö' me o iu pe SosoenĚn, se nok a ra, ka tavus o pus koa' pe'. Manih pa

kiu pe Ieesu' Kristo, e' marën a kon tane' hah a ra manih pa taate' hat. Ko iu koman pe Sosenën, ivëh, ke' nok va nën. ⁶ Ivëh, ka manih pa ëhnan e koa' vëh ne Sosenën to iu non sih poan, e Sosenën to ururuan voh a ra. Ivëh, ka se kokoman tamoan rakah no o ururuan apuh pe', para kë tamoan no a ëhnaneah. ⁷ A napan to ip vamët voh e Ieesu' Kristo, ka manih po era' pe', ne Sosenën to kon hah këh a ra pa hat. Pare' ihan anoe en pa ma hat pea, ivëh, ka se vatös vavih rakah me e Ieesu' Kristo. Manih pa mët pe Ieesu' Kristo, ne Sosenën to vamaaka o ururuan apuh pe' manih pea. ⁸ Manih pa ma vu nat me a ma kokoman vih pe', ne' to koep rakah ma' o ururuan pe' manih pea. ⁹ Moaan voh ne Sosenën to kokoman keon voh en pa tah ne' to kehkeh nok voh non manih pa kiu pe Kristo. Ivëhkëk, o kokoman pamëh to te' vakoan voh e non. Ka kuru va'ih ne' to vataare en pea po kokoman pe'. ¹⁰ Ivëh, ko kokoman pamëh, ne' to kehkeh nok voh non, to te' vavoh non manih pan, o poen ne' to koman non se tavus ma', e' se ununun a ma tah va pa vöön va kin, me a ma te' tah va po oeh manih pe Kristo, kee te' ne paan a pah te', ka pah te' ko pamëh e Ieesu', ivëh e Kristo.

¹¹ E Sosenën to vavetet non sih o iu me a ma kokoman koman pe', pare' nok a ma moeh tah, kee tavus. Moaan rakah voh ne' to vate' voh en pea, pan ea se vatös me no e Ieesu' Kristo. Para tavus a napan pe'. ¹² E' to nok vamanih pan, emöm varih a napan va Israël to vaman momoan voh e Kristo, ko vatet voh em pe'. Ke Sosenën me to kon voh en pemöm, pan emöm se kë nem o ëhnan apuh pe', suk e' a Te' Sunön rakah. ¹³ Ke eöm varih o te' to hikta te' nem pan eöm ro Jiu', eöm me to pënton vahik voh em pa soe man. A soe man pamëh, e' a Soe Vih pe Sosenën. Ka soe pamëh to kon tane' hah a neöm manih pa taate' hat. Eöm to vaman me voh em pe Kristo, ko vaman peöm nok a

neöm, kôm vatös me em pe'. E Sosoenën to vatet rakah en pa soe man pe', ne' to soe vaman voh pan, e' se vanö ma' a Tuvuh Vasio' pe' manih peöm. Ka Tuvuh Vasio' pamëh to te' va non manih po vëknöm to vataare a non neöm manih pe Sosoenën, kôm te' nem a napan pe'. ¹⁴ Ea to nat e no pea to kon vahik voh ee pa Tuvuh Vasio', ivëh, ka nat va e no manih pan, amot na se kon me ee pa ma tah ne Sosoenën to vamatop keon voh ka ra. Ka ma tah poë varih ne' to soe vaman voh pan, e' se he' a ra a napan pe'. Ea to anoeh voh e no pa kon a ma tah poë varih, po poen ne Sosoenën se hehe vahik a ra a napan pe'. Ka kë no o ëhnan apuh pamëh, suk e' a Te' Sunön rakah.

E Pöl To Hin E Sosoenën Pan E' Se He' O Nat Manih Pa Napan Va Ěfësus

¹⁵ Ivëh, ko poen nö' to pënton eo' peöm to vaman em pa Te' Sunön vëh e Ieesu', paröm iu e nem pa ma napan kurus pe Sosoenën. ¹⁶ Ivëh, nö' to hikta vavanot suk no' sih pa soe vavihvih ke na e Sosoenën, suk eöm. Ka ma poen kurus nö' to vaho' rakah a no' neöm manih pa ma hin peö'. ¹⁷ Eö' to hinhin no' sih e Tamön vëh to te' me non o kakis apuh ke Sunön pea Ieesu' Kristo. Eö' to hinhin no' eah sih pan, e' se he' a neöm o nat, pare' vataare hah ea manih peöm kôm nat in eah. ¹⁸ Eö' to hinhin me no' e Sosoenën, pan e' se peret me a ma kokoman peöm kôm nat vavih a ma tah vihvih varih ne' to vaneah non ne' se he' a neöm. Eöm se nat nem, paröm vaman nem a ö nöm se kon em pa ma tah vihvih poë varih. Suk ataeah, e' to vaoe voh en peöm pa tavus o pus koa' pe'. Eö' to hinhin me no' e Sosoenën, pan eöm se maaka vavih a ma he' vihvih varih ne' to soe vaman voh, pan e' se he' a neöm a napan pe'. ¹⁹ Eö' me to hinhin no' pan, eom se nat va nem manih pan, o kakis apuh pe Sosoenën, e' a tah a pah apuh rakah manih pea varih, a napan to vaman no eah. Ko kakis apuh

pamĚh to vatoe akuk va e non manih po kikis apuh vĚh, ²⁰ ne SosoenĚn to nok voh, pare' kunkuin hah e Ieesu', ko vaho' poan pa papmatō pe'. Manih pa vōōn va kin no a napan to kĚ ne sih a ěhnaneah. ²¹ E SosoenĚn to he' voh e Ieesu' Kristo a tasun to apuh oah e non po ora' eh, me ro te' susunōn, me a ma kaman, me a ma moeh tah kurus varih to te' me ne o kikis. Ko ěhnan apuh pe', apuh oah me e non po te' varih, to te' me ne o ěhnan kuru, me ro te' varih, se te' amot ne o ěhnan apuh. ²² E SosoenĚn to vaho' vahik voh en pa ma moeh tah kurus manih paan o kikis pe Kristo. Ke' te' va non manih pe susun va pa ma tah poĚ varih, marĚn a va'aus o kum te' varih to vaman ne e SosoenĚn. ²³ O kum te' varih to vaman ne e SosoenĚn, ee to te' va e ne manih pa sionin e Ieesu' Kristo. E' to he' o to'to' pe' manih po kum te' varih to vaman ne e SosoenĚn. Ko kum te' poĚ varih to puh ne po to'to' pamĚh. IvĚh, ke Ieesu' Kristo koman to vapuh kurus voh en pa ma tah kurus varih to te' ne pa vōōn va kin, me manih po oeh.

2

E SosoenĚn To Va'aus A Ra Po Ururuan Pe'

¹ Moaan voh nōm to hikta vaman nem e Kristo, parōm te' va nem manih pa nap mĚt. Suk ataeah, eōm o vatōsoe, parōm hikta tĚnan nem a soe pe SosoenĚn, parōm nonok vatĚh nem a ma taate' hat. ² Manih pa tĚĚm pamĚh nōm to vavatet vavi' kov e nem pa taate' hat va po oeh vĚh. Eōm to vatet voh a taate' hat pe susun po ora' hat varih to te' ne akis. Ke susun po ora' hat pamĚh to te' avoe' e non manih pa komaara napan varih to vatōsoe ne sih e SosoenĚn.

³ Moaan voh na to te' me voh e no po te' poĚ varih. Para vavatet vavi' e no po iu hat va pa komaara. Ea to vavatet voh no o iu hat va pa komaara, me a ma tah no o sionin me a ma kokoman pea to iu ne. Ko poen na to te' va no

nĚn, ea se kon o kamis ne SosoenĚn to vamatop keon voh ken pea, a napan to nonok no sih a ma vu taate' hat poĚ varih.

⁴ IvĚhkĚk, o ururuan pe SosoenĚn to parin apuh, ke' pah iu suntan rakah e non pea. ⁵ Oman, a ma taate' vatĚsoe pea, me a taate' pĚnton varo a soe pe SosoenĚn to nok voh a ra, ka te' va e no manih pa nap mĚt. IvĚhkĚk, e SosoenĚn to vatĚs en pea ke Kristo, pare' he' en pea po to'to' voon. Ka manih po he' vih pe SosoenĚn ne' to kon tane' hah en pea manih pa taate' hat. ⁶ Ka vatĚs pea ke Kristo, ne SosoenĚn to kunkuin va'peh suk hah en pea manih pa mĚt va po apen, pare' vaiho' en pea pa vĚĚn va kin, ka iho' va'peh me e no pe', ko pĚt matop e no pa ma tah va pa vĚĚn va kin, ke Kristo. ⁷ Manih pa kiu pe Ieesu' Kristo, ne SosoenĚn to nok a taate' vih manih pea. Suk ataeah, e' to kehkeh vataare non a napan va amot, pan o ururuan apuh pe' to hikta te' non ta Ě ataaton, manih pa Ě ne' to vava'aus va ka rora sih. ⁸ E' to te' va non manih pan, a tah pamĚh to hikta te' non pan a tah nĚm to nok. Ahik, e SosoenĚn to he' akuk en peĚm. EĚm to vaman voh e Ieesu' Kristo. Ke SosoenĚn ururuan a neĚm, pare' kon tane' hah en peĚm manih pa hat. ⁹ Ko he' vih pe SosoenĚn to hikta te' non pan, o voen ovin a ma kiu nĚm to nonok nem. IvĚh, ne' to hikta onĚt suk non, pa ta pah te' se kĚ koman hah non a Ěhnaneah. ¹⁰ Manih pa kiu ne Ieesu' Kristo to nok voh, ne SosoenĚn to nok a ra, ka tavus vavoon, para suksuk no a hanan va pa taate' totoopin. A taate' totoopin pamĚh ne SosoenĚn to vamatop keon ke voh en pea, pan ea se suksuk no.

E Kristo To Vahik A Taate' Vakihat Po Jiu', Me Ro Te' Varih To Hikta Te Ne Pan Ee Ro Jiu' Manih Pa MĚt Pe'

¹¹ IvĚh, kĚm se kokoman hah na pan, eĚm a napan to hikta tavus voh manih po vute' po Jiu'. EĚm o te' no a

napan va Israël to sosoe ne sih pan, eöm o te' nee to hikta pe voh a ma ö kokoaan peöm. Ivëh, nee to sosoe suk a no neöm pan, eöm to hikta te' nem pan eöm ro Jiu'. Pare sosoe me ne pan, ee a napan pe Sosoenën, suk a ö nee to pe a ma ö kokoaan pee. Ivëhkëk, a taate' pe a ö kokoaan va po sionin, e' a taate' po te'. A taate' pamëh to hikta antoen non a va'aus a te', ke' panih a taate' pe', ko tavus vavoon. ¹² Eöm se nat vavih rakah va nem manih pan, moaan voh nöm to hikta nat voh nem pe Kristo, paröm te' tavus këh e nem po kum te' va Israël. E Sosoenën to nok a soe man pe', pare' nok a ma vatompoan pe', me ra napan va Israël, ke eöm to te' tavus këh e nem po kum te' pamëh. Ka tëëm nöm to te' nem manih po oeh vëh, paröm hikta anoeh nem a ö ne Sosoenën se kon hah a neöm, suk eöm to hikta nat me nem pe Sosoenën. ¹³ Moaan voh nöm to te' varo këh e nem pe Sosoenën. Ivëhkëk kuru va'ih, no era' pe Ieesu' Kristo to pupui a neöm, köm vatös hah me em pe Sosoenën. E Sosoenën to vahuk hah a ma' neöm manih pe', suk o era' pe Kristo to tako' suk a neöm.

¹⁴ E Ieesu' koman ivëh a pusun in a taate' vakamö', e' se nok a ra ka iho' va'peh hah. Moaan voh o Jiu' to vakihat me voh e ne po te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Ka taate' vakihat pamëh to sunpip voh e non pea o Jiu' me ra napan varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Ivëhkëk, e Ieesu' Kristo koman ivëh to nö ma' pare' vu' topnin a eean eh pamëh ko kök poan, pare' vavahik en pa taate' vakihat pamëh. E' to vatös o pöök vute' varih, o Jiu' me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Kee tavus ee o pöh vute', ¹⁵ suk e' to vahik en pa ma ö soe me o Vavaasis pe Mosës, po poen ne' to mët pa kuruse. E' to nok va nën, pan e' se ununun hah o Jiu', me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', kee tavus hah ee a pah te', ko vakamö' hah ee. ¹⁶ Ka manih pa mët pe Ieesu' manih pa kuruse, e' to vatös hah o

Jiu' me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', kee tavus hah ee a pah te', pare vakamö' hah me ee pe Sosenën. Ivëh, nee to hikta vakihat suk hah ne. ¹⁷ E Ieesu' Kristo to nö voh ma' manih po oeh vëh. Pare' vavaasis non a Soe Vih vëh, to sosoe suk non o vakamö' peöm a napan varih to te' varo këh nem e Sosenën, me emöm o Jiu' to vatös nem manih pe Sosenën. ¹⁸ Ea vapöh kokoman, suk po' no ataeah, manih pa ëhnan e Ieesu' Kristo ne ea o pöök vute' to te' me no a Tuvuh Vasio', ka Tuvuh Vasio' pamëh peret ken pea pa hanan na se suk, para tavus manuh pa matan e Sosenën, e Tamaara.

¹⁹ Ivëh, ke eöm varih o te' to hikta te' nem pan eöm ro Jiu', moaan voh nöm to te' nem a nap aun, ivëhkëk kuru, eöm to hikta te' va nem nën. Eöm to tavus em a kën tom kea va po vaman manih pe Sosenën. ²⁰ Eöm to te' va nem manih pa iuun ne Sosenën to eok. E' to vasun a möm o aposol, me ro te' vanënën soe vamanih po toon va pa iuun pamëh. Ke Ieesu' Kristo to te' va non manih po toon vatopnin to öt vakis non sih a iuun pamëh. Ivëh, ke ea kurus a iuun pamëh. ²¹ Ka iuun to taeok vaeh manih pe Ieesu'. Ivëh, ke' tatavus nö e non a iuun vivihan pe Sosenën. ²² Suk ataeah, eöm o te' varih to hikta te' nem pan eöm ro Jiu', eöm to vatös me voh em pe Kristo, ke' vatös en peöm me ra napan pe'. Ivëh, köm tavus va em manih pa iuun te'te' pe Sosenën manih po kikis pa Tuvuh Vasio'.

3

A Kiu Pe Pöl Ivëh Pa Vatvus A Soe Vih Pe Ieesu' Kristo Manih Po Te' Varih To Hikta Te' Ne Pan Ee Ro Jiu'

¹ Eö' ivëh e Pöl, eö' to hinhin suk a no' neöm manuh pe Sosenën, eö' to te' no' pa nohnoh suk a ma kiu ne Sosenën to he' a neo', kö' nonok no'. E' to soe ka neo' pan, eö' se vavatvus no' a Soe Vih pe Ieesu' Kristo manih peöm o te' varih to hikta te' nem pan eöm ro Jiu'.

² Oman, eö' to koman no' pan, eöm to pënton pö' voh em pe Sosenën to he' voh en peö' pa kiu va'ih. Manih po ururuan pe' nö' se nok a kiu pamëh marën a va'aus a neöm. ³ E Sosenën to vataare voh en peö' po kokoman vakoan pe' vëh, to te' non sih manih po kupu pe'. Kö' vatvus pet voh keo' peöm pa si' ö sone' va po kokoman vakoan pamëh manih po kiun peö'. ⁴ Ko poen nöm se keh ëh a soe nö' to kiun suk o kokoman vakoan pamëh, eöm se nat em, peö' to nat vamaaka e no' po kokoman vakoan vëh, to soe suk non e Kristo. ⁵ Moaan voh ne Sosenën to hikta soe tavus avoe' voh non o kokoman vakoan pamëh manih pa napan. Ivëhkëk, kuru va'ih ne Sosenën to vatvus koe ke ma' a soe vakoan pe' manih pa Tuvuh Vasio'. E' to vatvus ke ma' a soe pamëh manih pemöm a napan ne' to kon voh, kemöm tavus o aposol vivihan pe', me ro upöm te' varih to vavatvus ne a soe. ⁶ O pus kokoman va pa soe vakoan pamëh to te' va non manih pan, manih pa Soe Vih pe Ieesu' Kristo, ne eöm o te' to hikta te' nem pan eöm ro Jiu' to vaman nem, paröm tavus em a kën kea va po vaman va'peh me emöm o Jiu' varih to vaman nem e Kristo, ka tavus ee o pöh sionin. Ea kurus to kokon koe ke no a ma tah vihvih ne Sosenën to vaneah keon voh ken pea manih pe Ieesu' Kristo.

⁷ E Sosenën to nok voh a neo' kö' tavus eo' a te' kikiu pe', marën a vatvus a Soe Vih pe' manih pa napan. Manih po kikiu pe', ne' to he' a neo' o he' vih pe', marën a nok a kiu pe'. ⁸ Eö' to vapaan rakah ke no' a napan kurus pe Sosenën, ivëh, kö' hikta onöt no' a kon o he' vih pe'. Ivëhkëk, e Sosenën to ururuan a neo', pare' he' en peö' pa kiu pe', ka kiu pamëh, e' a kiu va pa vatvus a Soe Vih manih po te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Ka Soe Vih pamëh to vavaato vavi' suk e non pa ma tah vihvih pe Kristo. Ka ma tah vihvih poë varih ne ea a napan va po oeh vëh to hikta antoen no a kiiki me a ëh. ⁹ E Sosenën to nok

voh a ma moeh tah kurus, ivëhkëk e' to koaan momoan voh en po kokoman pe' manih pa tah ne' to kehkeh nok non. Ko kokoman pamëh te' vakooan tamooan voh e non sih. Ivëhkëk, kuru ne' to he' en peö' pa kiu va pa vamaaka o kokoman vakooan pamëh. ¹⁰ Moaan voh ne' to koaan e non po kokoman vakooan pe'. Ivëhkëk, kuru va'ih ne' to vatvus en pe' manih po kum te' varih to vaman ne sih e Sosoenën. Ka manih pa taate' pamëh ne Sosoenën to nok a ma vu kokoman vihvih, me a ma vu nat vihvih pe', kee tavus vateera' koe ee manih po kum te' varih to vaman ne poë. Ivëh, no ankerö' eh, me ro tuvuh va pa vöön va kin to nat suk ne o kokoman vakooan pe Sosoenën. ¹¹ Moaan voh ne Sosoenën to me' avoe' voh e non pa nok o oeh vëh, e' he koman e non pa nok a tah pamëh. Ka manih pa kiu pe Sunön pea Ieesu' Kristo, ne' to nok vahik en pa ma tah poë varih. ¹² Ea to vaman e no sih e Kristo, para hikta nanaöp hah no a tavus manih pa matan e Sosoenën. Ea to nat va e no manih pan, e Kristo e' a hanan na se suk, para nö ko tavus na manuh pe', ka hikta tah se sunpip hah a ra. ¹³ Ivëh, kö' se soe vakis rakah keo' peöm, eöm se koe a hara' vahat suk o kamis nö' to te'te' no' marën a va'aus a neöm, a ma vaman peöm tome' kunah. Eöm se hara' vaeö nem, suk ataeah, o kamis pamëh to tavus ma', marën a va'aus a neöm, köm te' vavih me nem e Sosoenën.

E Pöl To Hin Va'aus A Napan Pe Ieesu' Varih Ēfësus

¹⁴ Ivëh, kö' vatokon eo' manih pa matan e Tamaara, parö' hin vakis eo' pe' pan, e' se va'aus a neöm. ¹⁵ E Sosoenën, e' e Tamaara napan va vöön va kin me manih po oeh, ke e' koman to vëvëhnan voh en pa ma vu tom taman kurus. ¹⁶ Eö' to vavatokon no' sih, parö' hinhin va no' manih pan, e Tamön to te' me non o kikis pa nok a ma moeh tah vihvih peo. Ka manih po kikis pe', ne' to antoen e non pa vapuh a ma komëneöm pa Tuvuh Vasio'

pe'. Pare' nok a neöm, ka ma kupu peöm eh rakah ee manih pe Sosoenën. ¹⁷ Ivëh, kö' hinhin suk a no' neöm o te' varih to vaman voh em pe Kristo, pan e' se te' tamoan rakah non pa ma kupu peöm, ka taate' iu te' se eh rakah non manih pa ma kokoman peöm, köm sun vakis ko te' va nem manih pa ö no oeh to öttöön va e non a ma aan naon, ko naon sun vakis non. ¹⁸ Eö' to hinhin suk a no' neöm manih pe Sosoenën, pan eöm varih o te' to hikta te' nem pan eöm ro Jiu', me ra napan pe Sosoenën, eöm kurus se kon o pöh vu kikis va pa nat vavih o iu apuh pe Kristo. Ea to hikta nat no, o iu pe' manih pea papanö' onöt non nih, me e' rë, aton non nih, me e' va kin vah va non nih, me e' ruruvun va non nih. ¹⁹ Ivëh, ka nat e no pa hikta pah te' to onöt non a nat a ö ne Kristo to iu va ka rora sih. Ivëhkëk, ea to onöt e no pa nat eah. Kö' iu no' a ö ne Sosoenën se vapuh rakah a ra po to'to' pe'. Ko to'to' pe' se te' tera' non manih pea.

²⁰ Eö' to hinhin avoe' e no' pan, o kikis pe Sosoenën koman ivëh, to kiu non sih manih pa komaara, ko kikis pamëh to te' oah e non po kokoman pea. Ka ma tah kurus na to hinhin suk no, ne Sosoenën se nok en pee, ka ma tah kurus poë varih to hikta onöt ne o kikis pe'. ²¹ Ivëh, ka kuru me amot no a napan va po kum te' varih to vaman ne e Ieesu' se kë koe tamoan ke ne a ëhnan e Sosoenën manih pe Ieesu' Kristo. Oman.

4

Ea A Napan Se Vatös Tamoan Me No E Kristo

¹ Eö' e Pöl, eö' to te' no' pa nohnoh, eö' to te' suk no' nën, eö' to nonok no' a kiu pe Sunön. Eö' me to koman no' pan, e Sosoenën to vaoe voh a neöm, pan eöm se vatet a taate' pe'. Ivëh, kö' iu kunkein no' a ma kokoman peöm, pan eöm se suk a taate' totoopin, me eöm se vatet varoe o iu pe'. ² Eöm se kunah ke ra napan pe Kristo, paröm nok

a taate' to vatō non a ma komēēre. Eöm se nat nem heve raeo, pa ö nee se nok vaheve a neöm. Eöm papaeh se he' raeo o kokoman vih, paröm te' a ma punis varih nee to he' a neöm, suk eöm to iu nem raeo. ³ A Tuvuh Vasio' to he' voh en pea pa taate' vapöh kokoman. Ka taate' pamēh to te' va non manih po uris to noh vatös a rora ka tavus o pöh vute'. Ivēh, kōm se sun vakis rakah nem ko matop nem a taate' pamēh. ⁴ Ea varih a napan va po vaman, ea to te' va e no manih po pöh sionin, para te' me no a pah Tuvuh Vasio' to te' non manih pea. E' a tah ne Sosoenēn to vaoe suk a ra, pan ea kurus se anoeh no a kon a pah tapui vih ne' to soe vaman voh, pan e' se he' a ra. ⁵ Ea kurus to te' me no a paeh a Sunön, para vaman no o pöh vavaasis, para kon a paeh a pupui. ⁶ E' to te' non a paeh a Sosoenēn. Ke Sosoenēn pamēh, e' ro a paeh e Tamaara a napan kurus. Ka tasun pe' to apuh, pare' te' oah e non pa ma te' tasun pa ma napan kurus. Pare' kiu tamoaan non topniira napan pe', pare' te' hop tamoaan e non manih pa ma napan kurus varih to vaman ne poē.

⁷ Ivēhkēk, e Kristo to he' vakēkēh voh en pea pa ma vu he' na se nonok no a kiu pe'. Ea papaeh to kon a ma vu he' poē varih, suk e Ieesu' Kristo koman to ki vakēkēh ka ra a ma he' poē varih po iu koman pe'. ⁸ Ivēh, no Puk pe Sosoenēn to soe suk va non manih pan,

“O poen ne' to peah manuh pa ö va kin vörep,
pare' kon a nap nohnoh peo, kee nö va'peh me ee pe'.
Pare' he' en pa napan pa ma he'.” *Sng 68:18*

⁹ Ka soe va'ih, “E' to peah en pa ö va kin vörep,” e' a soe pamēh to vataare va ka rora manih pan, e Kristo to hikta peah varoe voh manuh pa ö va kin, ahik, po vamomoaan rakah ne' to kunah voh ma' manih po oeh vēh. ¹⁰ Ka te' vēh to kunah voh ma'. E' kuru a te' ko pamēh to peah hah en. Ka manih pa ö pamēh to va kin oah e non pa ma meh

tah va akis. E' to nō nēn marēn a matop a ma moeh tah kurus. ¹¹ A te' pamēh, e Kristo to he' voh a napan a ma vu he', e' to he' a ma vu he' poē varih to te' va ne manih. Manih po upōm, ne' to he' rae a kiu aposol, ko he' o meoh upōm te' a kiu pa vatvus a soe. Ka ma meh ne' to he' rae a kiu pa nō vavah pa vatvus a Soe Vih pe Ieesu' Kristo manih pa napan. Pare' kon en pa ma meh te' pa nok a kiu va pa matop me a vavaasis a napan pe Sosenēn. ¹² E Kristo to he' a ra a ma he' poē varih marēn a va'aus a ra a napan pe Sosenēn, ka onōt e no pa nok a ma kiu vihvih pe' manih pa va'aus o upōm te'. Ivēh, ke ea varih a napan to te' va no manih pa sionin e Kristo, ea se tavus vaeh, para te' vavih no. ¹³ Ivēh, ka ma kiu na to nonok no, se nōnō nō kov e ne, pare' oōk rakah na pa o na se vapōh kokoman manih po vaman. Para nat vavih ee pe Koa' pe Sosenēn, ko puh rakah ee pa ma taate' vih pe Kristo. Ka ma taate' pe' tavus vateera' ee manih pea.

¹⁴ Ea se te' va no nēn, para nat no te' vatēh va no manih po koa' sosone'. A ma soe varih no a nap vamanman te' to nonok ne sih, suk ee to nat vavih e ne sih pa taate' vatomore, me a taate' piuk. A ma taate' poē varih to hikta onōt ne a toon vavah va ka ra manih pa o no a tuvuh me a supa to totoon vah va i non o sini manih tahi'. Ea me se nat no vanun o vaman pea, ke' nun ko te' va non manih pa o no sini to nōnō pinpiun vah non, pare' hikta tavus na manuh pa o ne' to nōnō non to tavus. ¹⁵ Ivēh, ka se nat rakah no vaho' no a ma tenara manih pa ma soe poē varih. Ahik, ea se vavetet vavi' no a taate' iu a meh te', para sosoe ro ke no rae a soe man. Ea se keh nonok va no nēn, ea se tavus rakah ee o te' eh manih pa taate' vaman, ko vatōs me e Kristo, ke' tavus en a te' se vovoh ka rora a napan pe'. ¹⁶ E Ieesu' Kristo to vatōs me en pa napan pe', ke' te' va non manih pa sionin a te'. A ma o kurus varih pa sionin a te' to te' vatōs non, ko sionin kikiu vavih non,

pare' tavus vaeh en. E' to te' vatoe va e non manih po kum te' varih to vaman ne e Soseněn. A ma papaeh pee se keh iu ne a ma upěm pee, pare nok a ma kiu pee, a, a ma kum poě varih to pu vaeh ee manih po kikis pe Kristo.

Ea Varih A Napan Pe Kristo Ea Se Panih A Ma Taate' Hat Pea Para Suk A Taate' Voon

¹⁷ Manih pa ěhnan e Suněn, eě' to kehkeh soe ka no' neěm a pah soe peě'. A soe kikis peě' to te' va non manih, eěm se nat nem suksuk vatěh nem a taate' pa napan varih to hikta nat ne pe Soseněn. A ma kokoman pee to nun rakah voh ee. ¹⁸ Suk ataeah, a soe pee to hat, kee hikta onět ne a nat vamaaka e Soseněn, pare hikta iu kon ne o to'to' voon věh ne Soseněn to he'he' non. Ee o vatěsoe, pare hikta nat ne pa hanan pe Soseněn. ¹⁹ Ee to hikta potpoet suk ne a ma taate' hat nee to nonok ne, ee to vaho' hop rakah rea manuh po iu hat va po sionin. Ka ma kokoman pee rikrik suk e ne pa nok a ma taate' hat.

²⁰ Ivěhkěk, a taate' pe Kristo no a napan to vavaasis a non neěm, to hikta te' va non manih. Ahik. ²¹ Eě' to nat e no' peěm to pěnton vahik voh em pa soe man pe Kristo. Ee to vavaasis vahik voh ee peěm pa ma vu taate' ne' to iu non, na se suksuk no. ²² Moaan voh něm to suksuk nem o iu hat va pa koměneěm, ka ma taate' hat poě varih, ivarih, a taate' piuk a meh te', me a taate' karě pa nok a taate' hat. Me a taate' rěh koe a te' manih pa hanan va pa nok a taate' hat. Ka kuru va'ih něm se koe rakah a ma taate' hat poě varih. ²³⁻²⁴ Ka kuru ně' to iu no' a ě něm se panih o iu hat va pa koměneěm, parěm kon o iu voon manih pa koměneěm. Ka ma kokoman peěm se tavus vavoon rakah. Kěm tavus em a nap voon. A nap voon poě varih ne Soseněn to nok raoe, kee tavus va ee manih pe' koman. Suk ataeah, a ma taate' pee to totoopin pare vivihan vavi' vamanih pe'.

²⁵ Ivĕh, kĕm se vakah rakah a taate' piuk, vamanih pa ō no Puk Vapenpen to soe va non,

Parĕm sosoe tamoaan ke nem a napan pe Sosoenĕn a ma soe man.

Suk ataeah, ea kurus, ea to te' va e no manih po pĕh sionin. Sek 8:16

²⁶ A ma kokoman peĕm se keh hara' vahat po heve, kĕm matop nem, peĕm tome' nok em pa ta hat. Eĕm se koe a ōt o heve, ke' ōk pa tĕĕm no a potan se roko'. ²⁷ Eĕm me se nat nem he' rakah ta ō sone' ne susun po ora' hat se koe ke ma', pare' mirĕ' o vamomhĕ vih peĕm. ²⁸ A te' vĕh to te' voh non a te' kakaveo, e' se nat non kakaveo hah non. E' se kiu vĕhva' rakah pa koreneah, pare' kon po' a taĕĕn to onĕt non a ō ne' se va'aus koman hah ea, me a ma meh taneah ne' to antoen non a va'aus o te' arus.

²⁹ O poen nĕm to vavaato me nem a meh te', eĕm se nat nem nok ta soe to vahara' vahat non eah. Eĕm se soe varoe a soe vih vĕh, to antoen non a va'aus o te' varih no vaman pee to kĕkĕĕt non manih pa ma kupu pee. ³⁰ Eĕm se nat nem nok ta tah to vatamak non a Tuvuh Vasio' pe Sosoenĕn. E Sosoenĕn koman to he' voh en peĕm pa Tuvuh Vasio' pamĕh, ke' te' va e non manih, po vĕknĕm to vataare a non neĕm a napan pe'. Ko vĕknĕm pamĕh to vataare e non peĕm pan, e Sosoenĕn se kon hah a neĕm, kĕm tavus kĕh em ma' pa hat va po oeh vĕh. ³¹ Eĕm se varakah rakah a taate' rĕs suntan a meh te', me a taate' heve ov in a meh te', me a taate' to va'puh, me a taate' hikan te' ke' hara' vahat, me a ma meh taate' hat na to nat e no. ³² Eĕm se nok varoe a taate' vih manih po upĕm napan pe Kristo, me eĕm se he' a komĕneĕm manih pee. Eĕm me se ihan anoe a ma hat pee, vamanih pa ō ne Sosoenĕn to ihan anoe vavoh in a ma te' hat peĕm manih pa ĕhnan e Kristo.

5

Ea Se Suksuk Rakah No A Taate' Va Po Maaka

¹ E Sosoenën to iu rakah a no neöm sih, pare' nok a neöm, köm tavus em o pus koa' pe'. Ivëh, köm se vatet vavih a ma taate' ne e' koman to iu non. ² Eöm se suksuk nem a taate' iu te', vamanih pa ö ne Kristo to iu vavoh ka rora, pare' kon a tasun pea, ko he' o to'to' pe' pa ö ne' to mët manih pa kuruse. E' to he' voh o to'to' pe' manih pa mët vamanih po he' avoavuh vih, nee to ës ke na e Sosoenën ke' vaeö.

³ Eöm se koe a nok vatëh a taate' te'te'vaasi', me a ma meh taate' rëhrëh, ke' e voe to koroh vëtkin me a meh voe, ke' e' to koroh vëtkin me a vöna', ke' a tah hat taeah, paröm koe a manin a ma tah kurus po upöm te'. A ma taate' pöe varih se nat ne tatavus ne manih topninneöm a napan pe Sosoenën. Suk ataeah, ea a napan pe Sosoenën, ea to hikta se vavasoe suk no a ma vu taate' poë varih.

⁴ Eöm se nat nem nonok nem ta ma soe pö, me ta ma vaato nun, me eöm se nat nem nonok nem ta ma vu vakö hat. A ma taate' poë varih to hikta vih ne pa ö na se nonok no. E' to vih varoe non peöm se soe vavihvih ke na e Sosoenën. ⁵ Eöm se nat vavih va nem manih pan, a napan varih to nonok ne sih a taate' te'te'vaasi', me a ma meh taate' rëhrëh, me a napan varih to mamanan ne sih a ma tah po upöm te', a ma taate' poë varih to matan va e ne manih pa napan varih to hinhin ne o sosoenën varih to hikta te' man ne. Ee a napan poë varih to hikta antoen ne a hop manih pa Matop Vih pe Ieesu' Kristo, ke Sosoenën matop non raeo.

⁶ Eöm se matop vavih nem, pe' to hat non peöm tome' vatet ta ma vakö hat po te' varih to kehkeh rëh ke a ne neöm, köm nok a ma taate' hat poë varih. A ma taate' akuk ko poë varih to vaheve ne e Sosoenën, ke' vakmis en pee. Suk ee to pëpënton varo ne a ma soe pe'. ⁷ Ivëh, kö

sosoepip rakah e no peöm, pan eöm se koe a vatös me a pap te' poë varih. ⁸ Suk ataeah, moaan voh nöm to te' voh nem pa popoen. Ivëhkëk kuru va'ih, neöm to tavus em a napan pe Sunön ke' vamaaka en pa ma kokoman peöm. Ivëh, kö' iu no' a ö nöm se nönö va nem manih pa napan varih to suksuk ne o maaka. ⁹ O tækrea pe Sosoenën to te' non manih peöm, köm vavatvus nem a ma moeh taate' vih man, me a ma taate' totoopin, me taate' va pa soe man. ¹⁰ Eöm se punö' vëhva' rakah pa nat a taate' taeah to vavaeö non e Sunön. ¹¹ Eöm me se koe a vamomhë me ra napan varih to nonok ne sih a ma taate' va pa popoen. A ma vu taate' poë varih, to hikta onöt ne a vavao' a taate' vih. Ahik rakah, e' to vih non peöm se vataare a pap te' poë varih, pan a taate' pamëh, e' a taate' to para' hat rakah. ¹² Eö' to hikta onöt no' a soe tavus a ma taate' hat, nee to vakoan ne pare nonok ne sih. Eö' to te' me e no' po poet pa vaato suk a ma taate' poë varih. ¹³ Ivëhkëk, o tækrea pe Sosoenën se vataare en pea, pa pusun in a ma taate' poë varih, kee tavus vateera' ko te' e ne po maaka. ¹⁴ Ko poen no tækrea pamëh se keh ëman non manih pa ta pah tah, a tah pamëh to tera' en. Ivëh, ka soe va'ih to te' va non manih, “Eöm varih a napan to koroh nem po vapeepe, eöm se sun. Ke Kristo se he' en peöm po tækrea pamëh.”

¹⁵ Ivëh, köm se matop vavih rakah nem pa ma taate' nöm to suksuk nem. Eöm se nat nem nönö va nem manih po te' to hikta nat ne pe Sosoenën. Ahik, eöm se te' rakah va nem manih pa te' natsean. ¹⁶ Kuru nöm to te' me nem pa tëem nöm se nok a taate' vih pe Sosoenën, ivëhkëk, o poen na to te' no kuru, e' o poen hat no a napan to nonok ne a ma taate' hat. Ivëh, köm se te' vamatop nem, pe' o poen va pa nok a ma taate' vih tome' hik akuk ee. ¹⁷ Eöm se nat nem suksuk nem a ma taate' me a ma kokoman no a napan va po oeh vëh to nonok ne sih. Eöm se nat

varoe ko nem pataeah ne Sunön to iu non paröm vatet. ¹⁸ Eöm me se koe a kaak vatëh o voaën, suk ataeah, a taate' kaak to mimirö' e non pa ma to'to' peöm. Ivëhkëk, eöm se vaonöt ka Tuvuh pe Sosenën puh manih peöm, pare' matop non a ma kokoman peöm. ¹⁹ Eöm se vaëhëh me nem a ma meh napan pe Sosenën, marën a vaeh o vaman pa ma paeh peöm. Eöm se kon a ma vaëhëh varih to pet ne po Puk Vaëhëh, me manih pa ma meh vaëhëh va po hin, me a ma vaëhëh no a Tuvuh Vasio' to vatvus manih pa ma komëneöm, nöm se vaho' hop manih pa ma vaëhëh peöm. Paröm vaëhëh a ma tah vaëhëh varih to kë ne a ëhnan e Sunön manih pa ma rivoeeeneöm, me manih pa ma kokoman peöm. ²⁰ Eöm se sosoe vavilhvih tamoan ke nem e Sosenën Tamaara, suk a ma moeh tah varih pa ëhnan e Sunön pea Ieesu' Kristo.

E Pöl To He' O Vavaasis Manih Pa Nap Vavaen

²¹ Eöm se tēnan rakah a soe ko vapaan ke nem a ma meh kea peöm. Suk ataeah, eöm to ta e nem pa ëhnan e Kristo to te' me non a tasun me o kikis apuh.

²² Ke eöm varih o köövo, eöm se pēnton nem a ma soe pa ma kēn voe peöm ko te' nem paan, vamanih pa ö nöm to pēnton va nem sih a soe pe Sunön. ²³ Suk ataeah, a te' oete', e' to susun ke non sih e köövo pe', vamanih pa ö ne Kristo to susun ke non sih o kum te' varih to vaman ne sih e Sosenën. O kum te' poë varih to vaman ne sih Sosenën, ee to te' va ne manih pa sionin e Kristo. Ke Kristo koman ivëh, to kon hah o kum napan pe' poë varih. ²⁴ O kum te' varih to vaman ne sih Sosenën, ee to te' ne paan e Kristo. Ke' te' va e non manih peöm o köövo, eöm se te' tamoan nem paan a ma voe peöm.

²⁵ Ke eöm varih a kēn voe, eöm se iu rakah nem a ma köövo peöm, vamanih pa ö ne Ieesu' Kristo to iu vavoh in o kum te' varih to vaman ne sih e Sosenën, pare' he' o

to'to' pe', marën a va'aus o kum pamëh. ²⁶ Manih pa ruen, me a soe, ne Kristo to pupui o kum te' varih to vaman ne Sosoenën, pare' ep non raeo to te' voon ne manih pa mataneah. Ka manih pa taate' pamëh, ne' to kon o kum pamëh, kee tavus ee o kum te' ne' to vaneah non, pan ee o kum pe'. ²⁷ Ivëh, ko kum te' poë varih se te' vivihan tamoaan ne, ka hikta hat se te' non manih pee. E Kristo to iu nok non o kum te' varih to vaman ne e Sosoenën, se matan vavih rakah ne manih pa mataneah. E' to te' va non manih pan, o kum te' poë varih no a hikta ta ö korë, me a meh taeah to onöt non a mirö' raeo. ²⁸ E' to te' akuk va e non manih pan, eöm varih a kën voe, eöm se iu rakah nem a ma köövo peöm, vamanih pa ö nöm to iu hah va ka nem. A te' vëh to iu rakah non e köövo pe', e' to iu koman hah me a non. ²⁹ Ea to nat e no pa hikta pah te' to rës hah non sih a sionineah, ahik, a te' pamëh to matop vavih non sih a sionineah, ko mamakën non, pare' matop vavih e non pe'. E' to te' akuk va e non manih pa ö ne Ieesu' to matop vavih va i non o kum te' varih to vaman ne Sosoenën. ³⁰ Suk ataeah, ea to te' va e no manih pa sionin e Kristo. ³¹ Ka soe to kiun non manih po Puk pe Sosoenën to soe va non manih pan,

“Ivëh, ke voe se këh ma' e tamaneah pen sinaneah,
pare' vatös me e köövo pe',

kee tavus ee pon o pöh sionin.”

Jen 2:24

³² Manih koman a soe va po Puk pe Sosoenën, no kokoman apuh rakah to te' non manih pe'. Manih peö' to koman no' pan, a soe va'ih to sosoe suk non e Kristo me o kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. ³³ Ivëhkëk, a soe pamëh to sosoe suk me e non peöm papaeh, eöm se iu rakah a ma köövo peöm, vamanih pa ö nöm to iu hah va ka nem. E köövo se te' non paan e voe pe', pare' vasunön non poan.

6

E Pöl To He' A Soe Vanat Pe' Manih Po Koa', Me Ma Kën Tamëëre, Me Ra Ma Kën Sinëëre

¹ Eöm varih o pus koa', eöm se vatet rakah a ma soe pa ma tamëneöm me a ma sinëneöm, suk ataeah, eöm to vatös me voh em pe Sunön. Ka taate' pamëh nöm to nok, e' a taate' totoopin manih pa matan e Sosenën. ² Ka soe to kiun non manih po Puk pe Sosenën to soe va non manih pan,

“Eöm se pënton a ma soe pa ma tamëneöm, me pa ma sinëneöm,
ko vatet a ma soe pee.”

Eks 20:12; Lo 5:16

Ka taate' va'ih, e' a taate' vamomoaan to te' me non a soe vaman pe Sosenën. ³ Ka tah ne' to nok suk voh pa soe vaman pe', ivëh,

“Eom se keh pënton a soe pa ma tamëneöm me a ma sinëneöm, A, a ma tah vihvih se tavus ee manih peöm,

köm te' varë em manih po oeh vëh.” *Eks 20:12; Lo 5:16*

⁴ Ke eöm varih a ma kën taman, eöm se nat nem vavaheve nem a ma pus koa' peöm. Ivëhkëk, eöm se matop vavih varoe rae. Paröm vakömköm nem rae, ko vavaasis nem rae o vavaasis pe Sunön.

E Pöl To Vavaasis Non O Te' Kikiu Akuk, Me Ra Ma Torara Pee

⁵ Ke eöm varih o te' kikiu akuk, eöm se ta rakah nem a ma torara peöm varih to te' ne manih po oeh vëh. Eöm se nanaöp nem rae paröm iu nem rae pa ma kupu peöm. Eöm se tēnan nem a ma soe pee, vamanih pa ö nöm to tēnan va i nem a soe pe Kristo. ⁶ Eöm se nat nem te' va nem manih po te' kikiu akuk varih to vamanman ne sih a ma torara pee manih pa ma kiu nee to nonok ne, ka ma torara pee he ut ne rae. Eöm se nok rakah a ma kiu me a ma kupu peöm vamanih pa ö ne Sosenën to iu va non.

Ke eöm varih, eöm se koman vamanih pan, eöm o te' kikiu akuk pe Kristo to kiu vakis e nem pa ma poen kurus. ⁷ Eöm se kokoman vavih paröm nonok nem a ma kiu peöm, eöm se nat nem koman va nem manih pan, eöm to nonok nem a kiu va'ih suk ta pah te'. Ahik. Eöm to nonok me e nem pa kiu pe Sunön. ⁸ Eöm se kokoman hah va nem manih pan, e Sunön to he' en po voen vih pe' manih pa napan kurus varih, to nonok ne sih a ma kiu vihvih. E' se he' o voen vih pamëh manih po te' kikiu akuk me ro te' taihan.

⁹ Ke eöm varih o te' to vavakui nem sih o te' kikiu akuk, eöm se matop vavih rakah nem raoe, paröm varakah rakah a taate' va'naöp o te' kikiu akuk peöm. Suk ataeah, e Sunön to te' non pa vöön va kin, e' me e Sunön peöm me ro te' kikiu akuk. Eöm me se kokoman va nem manih pan, a Te' vëh e Torara peöm e' me e Torara po te' kikiu akuk to te' non manuh pa vöön va kin. E' to matop va e non pee manih pa ö ne' to matop va ka non neöm.

A Napan Pe Kristo Ee To Te' Va E Ne Manih Pa Nap Vëvënsun

¹⁰ Kuru nö' to kehkeh vahik va i no' a soe peö' manih pan, eöm se vatös me e Sunön, paröm kon o kikis pe'. Eöm se vaonöt ko kikis apuh pe' vakikis a neöm. ¹¹ A te' vëvënsun to ohop non a ma ohop vavapus me pe', marën a ö ne' se vapus. Ivëh, ke eöm me, eöm se vamatop pa vakiu a ma tah ne Sosenën to he' a neöm, marën a vapus me e susun po ora' hat, ko poen ne e' e susun po ora' hat to punö' pa vatomore me a neöm, köm vöknah rakah a soe pe'. ¹² Eö' to soe a soe va'ih, suk ea to hikta vavapus me no a napan va po oeh va'ih, ahik, ea to vavapus me no o ora' hat me a ma vapöök susun pee varih to matop ne sih a napan va po oeh vëh, to te' ne pa popoen. Ea to vavapus me no o ora' hat va kin to te' me ne a ma vu kikis. ¹³ Ke' ivëh, a pusun in a ö nö' to soe suk va ka neöm manih pan, eöm se vamatop pa ohop a ma ohop vavapus, ne Sosenën

to he' a neöm, marĕn a vöknah e susun po ora' hat. Ivĕh, ko poen no a hat pamĕh se tavus ma', eöm to antoen rakah e nem pa vöknah o ora' hat poĕ varih. Ivĕh, ka tĕĕm nöm to nok vahik a ma tah nöm to antoen nem a nok, eöm se sun vakis avoe' rakah kov e nem.

¹⁴ Ivĕh, köm se te' vamatop nem pa vapus me e susun po ora' hat, eöm se te' va nem manih pan, eöm se soe a soe man, a soe man pamĕh to te' va non manih po voh no a te' vĕvĕnsun to voh non. Eöm se nok a taate' to te' totoopin non manih pa matan e Sosenĕn. Ka taate' pamĕh to te' va non manih po ohop nee to nok pa ta tah eh, ke' sunpip non a ma poeneöm. ¹⁵ Eöm se te' vamatop tamoaan nem pa vatvus a Soe Vih to soe suk non o kokoman tö ne Sosenĕn to he' voh ma'. Eöm se vaho' va in a Soe Vih pamĕh, vamanih peöm to ohop nem a su'.

¹⁶ Eöm pet me se vaman tamoaan nem e Sosenĕn. Ka taate' vaman peöm pamĕh te' va e non manih po këpro' to sunpip a no neöm. O vaman peöm to matop e non peöm, köm te' tavus këh e nem po vakmis vĕh ne susun po ora' hat se punö' pa nok manih peöm. O këpro' pamĕh to se te' va non manih pa ta tah vavapus me po te' vĕvĕnsun, to vövömt'e e non pa ma avan tĕtĕkrea varih, no e tövakihat to vanvan non ma'. ¹⁷ Eöm se kokoman hah va nem manih pan, e Sosenĕn to kon hah voh en peöm manih pa hat ko matop e non peöm. Ka taate' pe Sosenĕn pamĕh se te' va non manih po uvan eh vavapus nöm to uvan nem. Me eöm se pĕnton vavih rakah a soe pe Sosenĕn no a Tuvuh Vasio' to he' a neöm. A soe pamĕh to te' va non manih po rapis rĕ nöm to öt nem. ¹⁸ Eöm se hinhin tamoaan rakah nem a Tuvuh Vasio'. Paröm eh rakah nem pa hin, suk a ö ne' se va'aus a neöm. Eöm se ut vavih tamoaan nem, paröm nat nem vanun, me a vanot pa nok a taate' hin. Eöm se hinhin tamoaan nem e Sosenĕn ke' se va'aus a napan kurus pe'.

¹⁹ Eöm se hin e Sosoenën ke' va'aus a neo', pare' vaho' a soe manih pa rivoneo', kö' hikta se nanaöp no' a soe vamaaka ke ra napan a soe vakoaan pe Sosoenën. ²⁰ E Ieesu' Kristo to kon voh a neo', kö' kon voh a tasun pe' parö' vavaasis no' a napan pa Soe Vih. E' akuk kuru a tah pamëh nee to papanih pip suk voh a neo' koman a iuun nohnoh. Ivëh, kö' iu no' a ö nöm se hin vakis e Sosoenën, ke' vakikis a neo' kö' vöknah a taate' naöp, ko soe tavus a Soe Vih pe Ieesu' Kristo manih pa napan, parö' nat no' nanaöp no'.

E Pöl To Hin Suk A Napan Varih To Te' Me Ne O Vaman, Ke Sosoenën Se Tapui Raoe

²¹ E Titikus se soe vanat en peöm pa ma kiu kurus varih nö' to nonok no', ke Titikus koman, e' e kea vamaman rakah pea, nö' to pah iu suntan e no' pe'. Me e' koman a te' kikiu vamaman rakah pe Sunön. ²² E' akuk a tah nö' se vanö suk nös eah manih peöm, pan e' se soe vanat a neöm emöm te' vah va nem nih manih, me e' se vakikis o vaman peöm.

²³ Eö' to hinhin suk a no' neöm pan, e Sosoenën e Tamaara pen sunai'eah Ieesu' Kristo se he' a neöm o kokoman tö, me a taate' kamö'. Ee se nok a neöm, ko vaman peöm eh köm iu ro upöm te'. ²⁴ Me eö' to hinhin no' e Sosoenën se vataare a taate' ururuan pe' manih pa napan kurus varih to iu ne Ieesu' Kristo e Sunön pea. Ko iu pa napan poë varih se hikta te' me non ta ö ataaton.

SOE A TO'TO'

The New Testament in the Vasui (Tinputz) Language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Vasui long Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Vasui (Tinputz) (Tinputz)

Dialect: Vasui

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons
Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format,
provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for
use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective
copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 27 Sep
2019

f779a4b1-4c33-58ed-ae43-2686ceb877fb